

Yehudi Menuhin világhírű hegedűművész kezdeményezte még
1975-ben,
hogy
minden
év
október
elsején
szenteljenek
kissé
nagyobb
figyelmet
a
zenének
szerte
a
világon
,
legyen
ez

a nap a
zenéé

.

Szombat

este

Pécssett

, a

Kodály

Központban

díszhangversennyel

emlékeztek

meg

az

eseményről

.

Nem csak a Zenei Világnap volt az est fókuszában szombato
n , egy má
sik ,

nem

kevésbé

nemes

célkitűzés

is

teret

kapott

. A

hangverseny

jegybevételét

a

zenekar

a

Pannon

Filharmonikusok

Gyermán

István

Alapítványának

javára

ajánlotta

fel

.

Az

alapítvány

a

hangszeren

tanuló

gyermekeket

kívánja

támogatni

.

Az este hét órakor kezdődő koncert igazi zenei csemege

volt, a

műsoron

három

szerző műveit hallhattuk,

Deitrich Buxtehude

Kantátáját,

J. S. Bach

: III. brandenburgi versenyt és

Mendelssohn

II. „Dicsőítő ének” szimfóniáját. Buxtehude példa volt J. S. Bach számára, Bach újrafelfedezését és megmentését pedig Mendelssohnak köszönhetjük. Három zeneszerző, akiknek furcsa módon összefonódott a sorsuk.

Bogányi Tiborral

a

Pannon

Filharmonikusok

vezető karmesterével percekkel a fellépés előtt

az

öltözőjében beszélgetünk a koncertről, zenéről és más egyebekről. Amint helyet kínál,

egy

finn képes újság lapjait mutatja nekem. A fotón

egy

csapat gyerek látható, amint vidáman tekintenek

az

objektív felé, a kép

nem

mostanában készülhetett. Kitalálja melyik vagyok én – szögezi nekem a kérdést, mielőtt a koncertről kérdezhetném.

Nem

kellett sokáig bogarásznom a képen, tízéves forma gyerek a balszélen meglehetősen hajaz Tiborra, rá is bökök a gyerekre, eltaláltam, valóban ő volt. Persze tegyük hozzá,

hogyan

sokkal nehezebb lett volna mindez, ha

egy

idősebb karmester szegezi nekem ugyanezt a kérdést.

A kis intermezzóval át is evezünk az esti program taglalására.

- Milyen egyéb belső logika található a koncert szerzőinek kiválasztásában?

- Bármilyen furcsa, mint legtöbb műsoromban, most is a szélsőséget kívánom a középpontba állítani. A koncert első részében előfordul,

hogyan

három

zenész hallható, de a legnagyobb közreműködői létszám sem haladja meg a tizenegyet, míg a második részben a kórossal együtt nagyjából kétszázan szerepelnek. Így lesz a kontrasztok estje a mai. Kiváló énekeseket, közreműködőket találtunk például Buxtehude kantátájához, amely

igazi

skandináv mű, eredetileg svéd nyelven szólal meg, de most a közönség németül hallhatja. A szólisták otthon vannak a barokk stílusban, tehát kiváló énekteljesítményekre lehet számítani
Celeng Máriától

,

Bazsinka Zsuzsától

és

Szigetvári Dávidtól

, valamint

Gyöngyösi Levente

csemballistától.

- Mekkora szerepe volt az énekesek kiválasztásában?

- A szólisták kiválasztása korábban történt meg ezért nem

volt rá hatásom,
egy
kivételével, akihez ragaszkodtam,
Szigetvári Dávidhoz

.

- Vele már lépett fel korábban Finnországban is.
- Valóban, jól informált, a János passióban vendégszerepelt nálunk Dávid, gyönyörű lírai tenorját ott is bemutathatta. Én Mendelssohn tenor szólamát is ilyen lírai hangra képzeltem el, bár sokan hőstenornak állítják őt be, de szerintem inkább ez a kategória illik rá.

- Ha már finn vizekre kalandoztunk ismét, nem kerülhető ki a kérdés, milyen emlékei vannak október elsejéről onnan?

- A finnek, csakúgy, mint a többi skandináv nép nem szokta nagydobra verni ezeket a dolgokat. Többen azt mondják arrafelé, hogy az igazi zenészek minden nap ünnep nem csak október elseje.

Az

ott élő művészek, zenészek

kevésbé

konvencionálisak, ünneplések helyett inkább a zenével foglalkoznak, de azzal intenzíven.

- Visszatérve az elhangzó zeneművekre, milyen az egyes darabok nehézségi foka?

- Eleve a barokknak van egy stílusbeli nehézsége, amit a művészeknek tanulni kell. Minden előadó élete során találkozik barokk művekkel, de nagyon

em

mindegy,

hogyan

milyen felfogásban játssza, énekliz azokat. Közismert,

hogyan

az

oroszok teljesen másképp interpretálják Bachot, de a franciák megint eltérő felfogást vallanak. Például van

egy

holland hagyomány, amely megint eltér

az

előzőektől, bár ők nagyon közelítenek ahhoz, amire azt

mondhatjuk,

hogyan

az

eredeti elképzelést testesíti meg. Magam részéről nagyon szeretem a barokkot, elementárisnak tartom a

zenei

világát. Nagyon keményen meg kellett dolgoznunk ezért,

hogy

a stílust híen visszaadjuk, és a hangzást felidézzük a mai modern hangszerekkel. Hadd említsek meg ezzel kapcsolatban

egy

érdekességet. Létezik

egy

Buxtehude mű, amely hat gambára íródott, ha felidézzük ennek a hangszernek a hangját elmondhatjuk,

hogy

állandóan húzni kell,

hogy

szóljon, recseg-ropog, nehezen lefoghatók a hangok, de mégis valami mennyei a hangvétele. Ma

este

eljátsszuk a hat gambás művet, amelyben két szopránszólo adja egymásnak a stafétatot, mellettük

három

brácsa,

három

cselló és

egy

hegedű lesz hallható. Megpróbáltuk a korabeli hangzást megközelíteni,

ez

a próbákon remekül ment, bízom benne,

hogy

a perceken belül

kezdődő

koncerten is ugyanígy képesek lesznek a zenészek

megszólaltatni hangszereiket.

- Mennyire tartja magát kísérletező karmesternek?
- Csak annyiban, hogy mondjuk adott esetben egy nagy zenekarnak

nem

repertoárja a barokk műsor, nekem viszont

az

. Karmesterként és csellistaként egyaránt kedvelem a stílust, bár barokk csellóm nincs. A zenekarral amúgy jól „megemésztettük” a programot, foglalkoztunk vonásokkal és lejtésekkel, beszédszerű zenével. Nagyon élvezik a muzsikusok a műsort, úgy gondolom

ez

előfeltétele

egy

kiváló előadásnak. A Nemzeti Énekkarral

még

nem

dolgoztam együtt, először állok majd előttük, Antal Mátyás karnaggal együtt izgatottan várjuk

az

esti fellépést. Méltó befejezése lesz a

Zenei

Világnap

alkalmából adott koncertünknek

ez

a 65 perces óriási, magával ragadó Mendelssohn szimfónia. A remek pécsi közönség bizonyára értékelni fogja ezt a hatalmas záró produkciót, amely

igazi

örömszene lesz

az

előadóknak, a karmesternek és vélhetően a hallgatóságnak is.